

Asia: VN/3785/2024

Lausuntopyyntö: hallituksen esitysluonnos eduskunnalle rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pro Rautatie ry:n mielestä on perusteltua siirtää valtion rautatieliikenteen toimivaltaisen viranomaisen tehtävät ministeriöstä liikenne- ja viestintävirastoon ja siksi siirtää rautatiealan sääntelyelin Kilpailu- ja kuluttajaviraston yhteyteen.

Rautatieliikenteen toimivaltaiselle viranomaiselle tulee jatkossa merkittävästi lisää tehtäviä aiempaan hankintamalliin verrattuna ja on tärkeää huomioida muun muassa riittävät henkilöresurssit.

Kannatamme pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitetta mahdollistaa sitä haluaville kunnille, kuntayhtymille ja alueille ostoliikenteen järjestäminen. Näkemyksemme mukaan esitysluonnos ei suoranaisesti mahdollista tätä, vaan sen uusi pykälä 182 a edellyttäisi uusilta alueilta ensin käytännössä osittain toimivaltaisen viranomaisen tehtäviä ilman toimivaltaa. Tämä vaatisi kunnilta ja alueilta paljon myös henkilöresursseja ja osaamista, ja osaa näistä voisi myös olla vaikeaa toteuttaa, sopia tai tehdä niistä päätöksiä ennen toimivaltaa.

Samalla alueella voi olla vain yksi palvelusopimusasetuksessa (PSA) tarkoitettu rautatieliikenteen toimivaltainen viranomainen, mutta se ei näkemyksemme mukaan estä jatkossakaan kansallista viranomaista järjestämästä toimivalta-alueajat ylittävää alueellista tai pitkämatkaista junaliikennettä, joka palvelisi samalla myös alueen sisäisiä liikkumistarpeita.

Tarvetta rajoittaa PSA:n mukaisia pieniä suorahankintoja voisi tarkastella, kun kokemusta alueellisen ostoliikenteen hankinnoista olisi enemmän. Rautateiden julkisten henkilöliikennepalveluiden osalta

olisi hyvä tarkastella hankintojen kilpailuttamisen vaikutuksia ja hyötyjä tilaajalle sekä tarjoajille verrattuna suoraan hankintaan niissä tilanteissa, kun PSA:een kirjatut hankintamäärät alittuvat.

Rautatieliikenteen toimivaltaisia viranomaisia koskevan lainsäädännön uudistamisen on mielestämme tärkeää edistää ja kehittää raideliikennetoiminnan yleisiä edellytyksiä, palvelutason parantamista ja suosion kasvua Suomessa alueellisen ja sosiaalisen tasa-arvoisuuden ja kestävä kehityksen toteutumiseksi.

Mantila Atte
Pro Rautatie ry